

Verdere invulling samen

Vanuit de productschapsverordening zijn dierenartsen verplicht om voorgeschreven antibiotica bij pluimvee, inclusief de bevindingen (klinische verschijnselen) en gestelde diagnoses, te registreren in IKB-CRA. Daarnaast legt een deel van de dierenartsen sinds 1 juli 2013 vrijwillig aanvullende data vast in VMP (Veterinaire Monitoring Pluimvee). Dit wordt uitsluitend gedaan met goedkeuring van de pluimveehouders die zij begeleiden.

VMP/IKB-CRA

- Tot 1 januari 2011: VMP is een database om op vrijwillige basis gegevens van bedrijfsbezoeken in vast te leggen van met name vleeskuiken- en vleeskalkoen-bedrijven.
- Vanaf 1 januari 2011: Verplichte registratie in IKB-CRA van voorgeschreven antibiotica bij vleeskuikens (vanuit IKB Kip).
- Vanaf 1 mei 2011: Eveneens verplichte registratie in IKB-CRA van voorgeschreven antibiotica voor fok en vermeerdering (vanuit IKB Kip).
- Vanaf 1 januari 2012: Verplichte registratie in IKB-CRA van voorgeschreven antibiotica in de legsector (vanuit IKB Ei).
- Vanaf 1 juli 2013: Afspraken tussen VMP-deelnemers en de GD over vastleggen van aanvullende data in VMP.

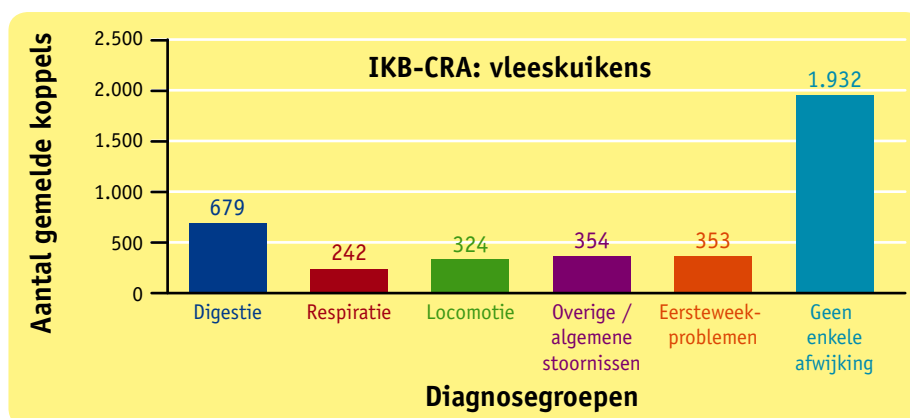
Bij vleeskuikens heeft de pluimveedierenarts de aanvullende verplichting vanuit IKB Kip om per koppel minimaal één bedrijfsbezoek vast te leggen, ook als geen antibiotica verstrekt zijn. De overige bedrijfsbezoeken kunnen vrijwillig gemeld worden.

Door naast 'logboekgegevens' over voorgeschreven antibiotica ook de klinische verschijnselen en de diagnose vast te leggen, komen zinvolle informatie over de achtergronden van het antibioticumgebruik en mogelijke trends in beeld. In grafiek 1 is als voorbeeld de verdeling over hoofddiagnoses weergegeven.

VMP is een samenwerkingsverband tussen pluimveepractici en de GD dat wordt aangestuurd door het VMP-platform bestaande uit de volgende praktici: Dennis van Aarle (DAP Adal), Marcel Boereboom (DAP de Achterhoek), Robert Kasperink (Demetris) en Rob Vriens (voorzitter, DAP Ysselsteyn). Vanuit de GD zijn Merlijn Kense, Floris Ruitkamp en Jan Workamp vertegenwoordigd. U vindt een overzicht van alle deelnemende pluimveepractici op www.vmp-groep.nl.

Aanvullende data

In de zomer van 2013 is afgesproken dat VMP-deelnemers, naast de verplichting vanuit de productschapsregelgeving, aanvullende data vastleggen in VMP. Dit betreft vaccinaties en bijzonderheden van alle bedrijfsbezoeken, dus ook van een bedrijfsbezoek waarbij geen antibiotica is voorgeschreven (wat steeds vaker voorkomt). De doelstelling is dat VMP-deelnemers deze data voor minimaal de helft van de bedrijven die zij begeleiden vastleggen. Ook dit leidt tot een beter inzicht in de gezondheidsproblemen van de pluimveestapel, waardoor het mogelijk is om gericht bij te dragen aan verbetering van de gezondheidsstatus. De realisatie van deze nieuwe afspraak bevindt zich nog in de opstartfase, maar in grafiek 2 is het effect op het aantal vastgelegde vaccinaties bij vleeskuikens al duidelijk zichtbaar. Grafiek 3 laat zien dat het aantal meldingen in 2011 en 2012 vanuit de overige deelsectoren op basis van de verplichtin-

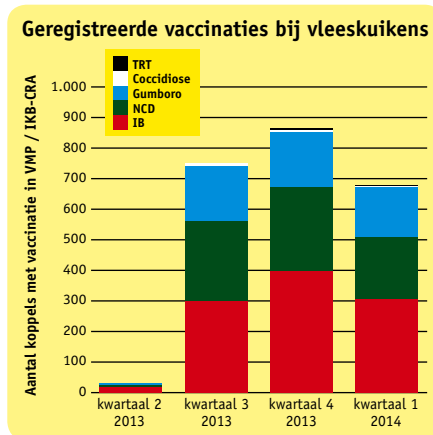
Grafiek 1: Overzicht van het aantal gemelde vleeskuikenkoppels (afgeronde koppels met afvoerdatum in de betreffende rapportageperiode) per diagnosegroep in het eerste kwartaal van 2014 (n = 3.440; koppels op stalniveau). Koppels kunnen meerdere keren worden meegeteld als zij problemen hebben gehad met aandoeningen die betrekking hebben op verschillende diagnosegroepen. Bron: IKB-CRA

werking binnen VMP

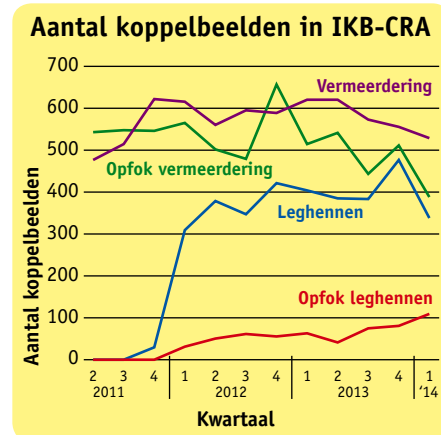
gen vanuit productschapsregelgeving flink is gestegen, maar dat de afspraak van juli 2013 nog onvoldoende heeft geleid tot registratie van aanvullende data. Hier is dus nog verbetering mogelijk.

VMP-bijeenkomsten

De GD nodigt VMP-leden vier keer per jaar uit voor een bijeenkomst, waarin de verzamelde gegevens worden gepresenteerd en actuele veterinaire onderwerpen worden besproken. VMP is een goed voorbeeld van een systeem waarbij de GD en dierenartsen samenwerken aan monitoring, data-analyse en kennisdeling. Oftewel: samen werken aan diergezondheid, in het belang van dier, dierhouder en samenleving.

Grafiek 2: Aantal koppels vleeskuikens (op stal-niveau) waarvan vaccinaties zijn geregistreerd in VMP/IKB-CRA Bron: IKB-CRA

Grafiek 3: Aantal meldingen van bedrijfsbezoeken in VMP/IKB-CRA voor (opfok-) leg en (opfok-) vermeerdering Bron: IKB-CRA

Roland Bronneberg, pluimveedierenarts AviVet B.V.:

“Een bedrijf kan pas goed draaien als de dieren gezond zijn, en daarvoor is de juiste structurele veterinaire begeleiding nodig. Vooral in de legsector merken we dat pluimveehouders en andere betrokkenen nog te vaak proberen om problemen ad hoc op te lossen. De dierenarts wordt dan pas laat ingeschakeld. De insteek van AviVet is proactief. Als dierenarts kun je helpen om problemen te voorkomen. Daarom hebben wij met de legbedrijven die wij begeleiden afgesproken dat we eens in de vier tot acht weken op bedrijfsbezoek komen, waarbij de frequentie afhankelijk is van de leeftijd van het koppel en de contractsvorm. Verder hebben we wekelijks via telefoon of e-mail contact over hun productiegegevens, zoals uitval en voeropname, en hun indruk van het koppel. Dat betekent dat we (ook de kleine) signalen snel oppikken en eventuele problemen vroegtijdig in de gaten hebben. Hierdoor kunnen we eerder sturen, en daar betrekken we dan uiteraard ook andere leveranciers bij. In de praktijk is gebleken dat proactieve veterinaire begeleiding al snel finan-

cieel voordeel oplevert als een legkoppel gezond blijft en voldoende eieren van goede kwaliteit produceert.

De koppelbeoordelingsgegevens die wij verzamelen, registeren we met toestemming van de pluimveehouder ook in de database van VMP, als aanvulling op de verplichte registratie van voorgeschreven antibiotica. Ook delen en bespreken we tijdens de VMP-bijeenkomsten onze ervaringen en de trends die wij zien. Vooral in de legsector is het belangrijk om een beter beeld te krijgen van wat er in het veld speelt. Je kunt problemen dan eerder signaleren en samen aanpakken voordat ze escaleren. Dat is in mijn ogen het grootste voordeel van het platform. Als je weet in welke gebieden er problemen zijn met bijvoorbeeld Gumboro, (LP)AI, ILT of Pasteurella, dan kun je daar extra alert op zijn en actie ondernemen.

Op vleeskuikenbedrijven is het al gebruikelijk dat de dierenarts een paar keer per ronde op bezoek komt. Dat zou op legbedrijven niet anders hoeven zijn. Iedereen is er bij gebaat dat problemen vroegtijdig

Roland Bronneberg

gesignaleerd worden. Ik pleit er dan ook voor dat wettelijk wordt vastgelegd dat de dierenarts vaker op bezoek komt en pro-actiever zijn vak kan uitoefenen. Dat zou prima verwezenlijkt kunnen worden door bepaalde monsternames door een dierenarts verplicht te stellen, bijvoorbeeld het nemen van bloed-, water- en salmonellamonsters.”